

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M.C.G. Keijzer
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/bs/2020-U131

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 1 oktober 2020
Betreft Evaluatieverslag ATR 2020

Geachte mevrouw Keijzer,

Sinds 2017 adviseert het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) het kabinet en de Eerste en Tweede Kamer over het beperken van onnodige regeldruk. Op 1 juni 2021 loopt het mandaat van het college af. Recent heeft onderzoeksbureau Berenschot geëvalueerd hoe ATR zijn taakopdracht heeft uitgevoerd. Volgens de Kaderwet adviescollege moet het evaluatieverslag worden verzonden naar de verantwoordelijke bewindspersoon (i.c. staatssecretaris Keijzer), de minister van BZK en de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer. Het evaluatieverslag vindt u als bijlage bij deze brief. Ook sturen wij u bij deze onze voortgangsrapportage van september 2020 en het conceptwerkprogramma 2021.

De algemene conclusie van de evaluatie is dat de adviezen van ATR de kwaliteit van voorgenomen regelgeving ten goede komt. Het college beschouwt het als een compliment dat volgens Berenschot deze conclusie ook geldt in tijden van spanning, en met name tijdens de Covid19-crisis. ATR heeft toen in korte tijd veel spoedwetgeving beoordeeld.

Het onderzoek van Berenschot richtte zich zowel op de kerntaak van ATR, het adviseren over voorgenomen wetgeving, als ook op de overige bevoegdheden van het college.

Kerntaak: adviseren over voorgenomen wetgeving

De evaluatie van de wijze waarop ATR zijn kerntaak heeft vervuld, richtte zich op drie hoofdvragen:

1. Welke bijdrage levert ATR aan betere wetgeving en een betere onderbouwing van die wetgeving?
2. Hoe is de werkwijze van ATR ondersteunend?
3. Hoe kijken de belangrijkste stakeholders aan tegen de wijze waarop ATR zijn mandaat heeft uitgevoerd?

1. Welke bijdrage levert ATR aan betere wetgeving en een betere onderbouwing van die wetgeving?

ATR heeft met het kabinet vijf prestatie-indicatoren afgesproken. De eerste vier hebben betrekking op de tijdigheid, volledigheid en proportionaliteit van de advisering en op de daarbij gehanteerde werkwijze. De normen ten aanzien van deze vier criteria zijn volgens Berenschot aantoonbaar en ruim gehaald. Bij het vijfde criterium, het bevorderen van de kwaliteit van de onderbouwing van de voorgestelde wetgeving, is de effectiviteit moeilijker te bepalen. De reden hiervoor is dat ATR niet zelf deze kwaliteit kan bepalen. Dat gebeurt door de wetgever. Regeldruk is daarbij één aspect, maar de wetgever moet verschillende aspecten afwegen. Het advies van ATR is één van de adviezen is die op die afweging invloed kunnen hebben. De onderzoekers van Berenschot komen tot het oordeel dat er een brede consensus onder stakeholders bestaat dat zonder ATR de kwaliteit van wetgevingsdossiers lager zou zijn wat betreft het aspect regeldruk. Zij doen daarbij de aanbeveling dat ministeries expliciet rapporteren over wat ze met de verschillende adviespunten uit een ATR-advies hebben gedaan.

2. Hoe is de werkwijze van ATR ondersteunend?

Volgens de onderzoekers van Berenschot kenmerkt het secretariaat van ATR zich als een zeer volwassen organisatie. Ondanks de relatief kleine omvang van 11 fte. heeft het een hoge productiviteit. ATR heeft behandeld jaarlijks zo'n 400 adviesaanvragen. Dit gebeurt in 35% van de gevallen met een formeel (brief)advies aan de beleidsverantwoordelijke bewindspersoon. De overige 65% worden met een verkorte procedure afgehandeld. Deze verkorte procedure geldt voor ontwerpregelgeving met relatief geringe gevolgen voor de regeldruk. Zij zorgt er voor dat de behandeling van adviesaanvragen niet onnodig belastend is voor de ministeries en niet tot onnodige vertraging van de behandeling ervan leidt. Tegelijkertijd borgt de procedure wel de kwaliteit van de advisering door ATR.

Een belangrijk onderdeel van de werkwijze is de mogelijkheid voor ministeries om al in een heel vroege fase van het wetgevingsproces de hulp van ATR in te roepen. Ze kunnen dan gebruik maken van de inzichten van ATR, voordat er compromissen zijn gesloten en besluiten zijn genomen. Volgens de onderzoekers van Berenschot kan deze mogelijkheid meer onder de aandacht van beleidsmakers worden gebracht.

3. Hoe kijkt de omgeving aan tegen de wijze waarop ATR zijn mandaat heeft uitgevoerd?

De belangrijkste stakeholders in de omgeving van ATR zijn de ministeries die adviesaanvragen indienen, en belanghebbenden in de samenleving en de politiek. Volgens de onderzoekers van Berenschot is er vanuit elk van deze stakeholders veel steun en waardering voor het werk van ATR. Berenschot merkt daarbij op dat de doorwerking van ATR-adviezen kan worden bevorderd door bij de parlementaire behandeling aandacht te vragen voor het ATR-advies.

Overige bevoegdheden

ATR heeft ook andere bevoegdheden dan zijn kerntaak, het adviseren over voorgenomen wetgeving. Deze bevoegdheden omvatten het op hun verzoek adviseren van beide Kamers der Staten-Generaal en het adviseren van gemeenten, provincies en

waterschappen over regeldruk.¹ Volgens het Instellingsbesluit van ATR kan het college deze bevoegdheden uitoefenen, mits dit niet ten koste gaat van het adviseren over voorgenomen wetgeving.

De evaluatie laat zien dat de capaciteit van ATR het adviseren over bestaande wetgeving maar in beperkte mate toestond. De werkzaamheden die ATR in dit verband heeft verricht, worden door de diverse maatschappelijke belanghebbenden overwegend positief gewaardeerd. De adviezen die ATR in deze heeft uitgebracht, hebben aantoonbaar impact gehad. Dit geldt bijvoorbeeld voor het advies over de Basisregistratie personen (BRP). Binnenkort zal ATR ook komen met een onderzoek en advies over de wijze waarop de Europese 'Energy Performance of Buildings Directive' (EPBD) in Nederland is geïmplementeerd. Het advies bevat lessen ten aanzien van het gebruik van vereenvoudigde energielabels. Het advies betreft daarbij ook ervaringen in andere lidstaten.

Besluitvorming over de toekomst

De evaluatie vormt input voor de beslissing over hoe verder te gaan met de advisering over de regeldrukgevolgen van voorgenomen wetgeving. De evaluatie concludeert dat het college zijn taakopdracht goed heeft vervuld. Tegelijkertijd is duidelijk dat de aandacht voor regeldruk bij de voorbereiding van wetgeving niet vanzelfsprekend is. Naar de mening van het college behoeft de kwaliteit van de onderbouwing van wetgeving blijvende aandacht, ook na het aflopen van het mandaat van ATR op 1 juni 2021.

De continuïteit van de advisering over voorgenomen wetgeving vraagt om tijdige besluitvorming over de toekomst van ATR. Op 8 oktober aanstaande vindt ons gesprek hierover plaats. Graag zouden wij daarin samen met u de mogelijkheden verkennen van een actualisatie van het mandaat van ATR. Deze actualisatie is nodig om beter de proportionaliteit en relevantie van wetgeving te kunnen beoordelen. Daarbij kunnen ook de inzichten worden betrokken uit het onderzoek *Ex Ante Regulatory Impact Assessment in the Netherlands* dat de OESO dit jaar in opdracht van uw ministerie heeft uitgevoerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

Bijlagen:

1. *Evaluatieverslag 2020*
2. *Voortgangsrapportage 2020*
3. *Conceptwerkprogramma 2021*

¹ Deze bevoegdheden zijn in het Instellingsbesluit opgenomen naar aanleiding van zes moties uit de Tweede Kamer.